

Zadanie E

SOR - metoda nadrelaksacji

Język programowania: C++

Metoda nadrelaksacyjna SOR jest jedną z metod iteracyjnego rozwiązywania układów równań liniowych

$$Ax = y \text{ gdzie } A \in \mathbb{R}^{N \times N}, x, y \in \mathbb{R}^N.$$

Dla danego parametru ω i wektora startowego x^0 wyznacza ona ciąg przybliżeń rozwiązania x^k .

Dla macierzy symetrycznych, dodatnio określonych i $\omega \in (0, 2)$ metoda SOR jest zbieżna do rozwiązania powyższego układu dla dowolnego wektora startowego.

Celem zadania jest zaimplementowanie metody SOR dla układów, w których macierz A jest symetryczną macierzą rzadką (większość elementów jest równych 0), która ma postać wielodiagonalną. Oznacza to, że elementy niezerowe mogą występować na diagonalu oraz na pewnej liczbie "wstęg" znajdujących powyżej i poniżej diagonalu. Jeżeli liczba wstęg powyżej diagonalii to M to w wierszu k -tym niezerowe mogą być elementy $a_{k,j}$ gdzie $k - M \leq j \leq k + M$.

Przykładowa macierz B (rozmiaru $N=8$ z $M=2$) może wyglądać następująco

$$B = \begin{bmatrix} c_1 & b_1 & a_1 & 0 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ b_1 & c_2 & b_2 & a_2 & 0 & 0 & 0 & 0 \\ a_1 & b_2 & c_3 & b_3 & a_3 & 0 & 0 & 0 \\ 0 & a_2 & b_3 & c_4 & b_4 & a_4 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & a_3 & b_4 & c_5 & b_5 & a_5 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & a_4 & b_5 & c_6 & b_6 & a_6 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & a_5 & b_6 & c_7 & b_7 \\ 0 & 0 & 0 & 0 & 0 & a_6 & b_7 & c_8 \end{bmatrix}$$

Wejście

Dane wejściowe są w formacie

N

M

wstęga pierwsza

wstęga druga

...

wstęga M-ta

diagonala

prawa strona równania

wektor początkowy

ω

L

gdzie N oznacza rozmiar macierzy, M liczbę niezerowych "wstęg", ω jest parametrem metody SOR, a L oznacza liczbę iteracji, którą mamy wykonać. Przykładowy plik dla macierzy B może wyglądać następująco:

8

2

a_1 a_2 a_3 a_4 a_5 a_6

b_1 b_2 b_3 b_4 b_5 b_6 b_7

c_1 c_2 c_3 c_4 c_5 c_6 c_7 c_8

y_1 y_2 y_3 y_4 y_5 y_6 y_7 y_8

x_1^0 x_2^0 x_3^0 x_4^0 x_5^0 x_6^0 x_7^0 x_8^0

1.5

4

definiuje on zadanie wykonania 4 iteracji metody SOR dla układu $Bx = y$ gdzie $y = (y_1, y_2, \dots, y_8)$, parametru $\omega = 1.5$ i wektora startowego $x^0 = (x_1^0, x_2^0, x_3^0, x_4^0, x_5^0, x_6^0, x_7^0, x_8^0)$

Wyjście

Wyjście powinno zawierać w kolejnych liniach współrzędne wektora x^L otrzymanego w wyniku wykonania L iteracji metody SOR dla podanych danych wejściowych. Wyniki wypisujemy w notacji naukowej z precyzją 10 miejsc po przecinku.

Dla powyższych przykładowych danych wyjście powinno wyglądać następująco

x_1^4
 x_2^4
 x_3^4
 x_4^4
 x_5^4
 x_6^4
 x_7^4
 x_8^4

Uwagi

Z uwagi na błędy zaokrągleń wyniki będą porównywane z pewnym dopuszczalnym błędem zarówno względnym ε_r (zazwyczaj około 10^{-8}) jak i bezwzględnym ε_a (zazwyczaj około 10^{-12}). Dokładnie: jeżeli oczekiwany wynik to x a program zwróci \tilde{x} , to wynik ten będzie odrzucony jeżeli $|x - \tilde{x}| > \varepsilon_a$ oraz $|\frac{x - \tilde{x}}{x}| > \varepsilon_r$.

Przykład

Dane wejściowe (plik1.in)

7
2
1 2 1 2 1
2 -1 3 1 3 -1
5 6 7 8 9 10 11
8 9 11 16 15 14 11
2 3 2 3 2 3 2
1.5
1

Oczekiwane wyjście (plik1.out)

-1.0000000000000000e+000
2.5000000000000000e-001
-7.3214285714285721e-001
3.1808035714285765e-001
-2.6432291666666696e-001
9.2352120535714288e-001
6.6197874391233791e-001

Przykład

Dane wejściowe (plik2.in)

10
1
1 -1 2 1 3 -1 1 2 2
8 9 10 9 8 5 10 9 7 5
7 -8 5 -7 3 -5 7 -5 4 -3
2 1 2 1 2 1 2 1 2 1
1.3
5

Oczekiwane wyjście (plik2.out)

```
9.9940568551471820e-01  
-9.0904662229329669e-01  
6.0991796223201045e-01  
-1.0130102944878934e+00  
1.0831324689900357e+00  
-1.5137961825745920e+00  
6.1540772283026224e-01  
-8.7787343355916414e-01  
1.1233322463475970e+00  
-1.0523066239504728e+00
```